

Українська публіцистика
філологічний факультет
кафедра української мови та
літератури

спеціальність 014 Середня освіта
(Українська мова і література)

освітньо-професійна програма
Середня освіта (Українська мова і
література)

рівень вищої освіти бакалаврський

Разживін Віктор Миколайович

кандидат філологічних наук, доцент

профайл викладача	http://www.slavdpu.dn.ua/index.php/kafedra-ukrainskoi-movy-ta-literatury/sklad-kafedri
e-mail	vrazzhivin@i.ua
сторінка курсу в Moodle	http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=1576
розклад консультацій	очні консультації: к-сть годин 2 години по середах кожного тижня за присутності в університеті

Публіцистика як вид творчості та один із потоків журналістської інформації виконує важливу роль в суспільстві. Це та частина журналістських виступів, яка відіграє у ЗМІ особливу роль, бо тут журналіст, ідучи далі від інформування та коментування, набагато глибше і місткіше досліджує, аналізує й узагальнює події, факти, явища, відповідно впливаючи на суспільну свідомість. Метод публіцистичного дослідження дійсності має характерні особливості. Це розкриття проблеми в усій її складності і суперечливості тенденцій, конфліктних ситуацій, змалювання сучасної людини в складний для України час суспільних і економічних проблем. Все це неможливе для майбутнього публіциста без ретельного опанування теоретичних засад публіцистики (газетної, теле- і радіо) і розуміння історичних особливостей розвитку вітчизняної публіцистики – у цьому полягає мета курсу, а саме активізувати знання студентів за вказаними напрямками журналістської діяльності.

У курсі «Українська публіцистика» окреслено коло основних сучасних теоретичних проблем публіцистики: публіцистика як тип творчості, підхід до публіцистики як явища комплексного і неоднорідного, співвідношення і взаємозв'язок різних видів публіцистики, специфіка публіцистичних жанрів, оцінка загального стану публіцистики на сучасному етапі, роль публіцистики в розвитку суспільства.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Українська публіцистика» є забезпечення якісних знань та компетенцій з теорії, історії та практики публіцистики .

- Основними завданнями вивчення дисципліни «Українська публіцистика» є ознайомити студентів з історією й розвитком публіцистики; надати їм можливості для набуття широкого спектру навичок, необхідних для роботи в публіцистиці й критиці; розвивати критичне мислення у студентів, розуміння важливості публіцистики у суспільстві; навчити студентів на практиці користуватися інструментарієм публіциста; дати студентам поняття про сюжет і його елементи у фейлетоні та іронію, сарказм. Парадокс у сатиричних жанрах; ознайомити студентів із творчими проблемами публіциста.
- Очікувані результати навчання, знати:
  - поняття “факт” і “образ”, розрізняти їх види;
  - поетику публіцистики;
  - методи створення образних заголовків;
  - основні принципи і норми професійної етики публіциста;
  - мотивацію творчості публіциста;
  - наукові погляди українських та зарубіжних дослідників з публіцистики;
  - українську традицію публіцистичного твору;
  - типи структурної організації публіцистичного твору.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Публіцистика, її специфіка та своєрідність.

Тема 2. Особливості розвитку публіцистики в системі сучасної журналістики.

Тема 3. Характеристика основних тенденцій публіцистичної творчості в контексті історичних подій.

Тема 4. Оскарження і звинувачення політики радянського тоталітаризму в публіцистиці І. Багряного.

Тема 5. Публіцистичний доробок І. Дзюби в контексті руху шістдесятників і сьогодення.

Тема 6. Публіцистика Є. Сверстюка як зразок європейської есеїстики: роздуми автора про шляхи розвитку нації.

Тема 7. Концептуально-тематичні особливості української публіцистики 80-х років ХХ століття.

Тема 8. Проблеми суспільної духовності у публіцистиці О. Гончара.

Тема 9. Анатолій Погрібний – аналітик суспільних процесів в Україні.

Тема 10. Україна як історичний і культурний феномен у публіцистиці Л. Костенко.

Тема 11. Особливості функціонування публіцистики в 90-ті роки ХХ століття.

Тема 12. Есеїстика О. Забужко.

Тема 13. Художньо-публіцистичні жанри та особливості їх функціонування в сучасному медійному середовищі.

Тема 14. Сучасний нарис та окремі його різновиди.

Тема 15. Подорожній дискурс в сучасній вітчизняній публіцистиці.

Тема 16. Сучасна українська колумністика.